

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

Исполнительного комитета
Азнакаевского
муниципального района

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Азнакай муниципаль районы
башкарма комитеты

ул. Ленина, д.22, г. Азнакаево, 423330
Тел./факс (885592) 7-24-71, 7-26-97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

Ленин урамы, 22 йорт, Азнакай шәһәре, 423330
Тел./ факс (885592) 7-24-71, 7-26-97
E-mail: aznakay@tatar.ru
adm-aznakay@mail.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

« 25 » июль 2019 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Тыллы-Бүләк авылының «Бүләк» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесен яңа редакциядә Уставы турында

КАРАР

№ 221

Россия Федерациясенең «Россия Федерациясендә мәгариф турында» 2012 елның 29 декабрендәге 273 – ФЗ номерлы Федераль законы нигезендә карар бирәм:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районын Тыллы-Бүләк авылы «Бүләк» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесен яңа редакциядә Уставын, күшүмтә нигезендә, расларга.

2. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль Тыллы-Бүләк авылы «Бүләк» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе мөдиренә (Шакирова Г.Б.) әлеге учреждение Уставын гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алуны тәэмин итәргә.

3. Азнакай муниципаль районы Тыллы Бүләк авылының «Бүләк» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесен яңа редакциядә уставын раслау турында» 22.12.2015 ел 361 нчы каары белән расланган Азнакай муниципаль районы Тыллы-Бүләк авылының «Бүләк» балалар бакчасы» муниципаль бюджет мәктәпкәчә белем бирү учреждениесен Уставын, яңа редакциясендә, үз көчен югалткан дип санарга.

4. Әлеге каарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында» : <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча бастырып чыгарырга һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет - телекоммуникация чөлтәрендә түбәндәгә адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.

5. Әлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны Азнакай муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Д.Р. Гыйләҗевка йөкләргә.

Житәкче вазыйфаларын башкаручы-
житәкче урынбасары
икътисад һәм финанслар буенча житәкче

Г.Г.Сөләйманова

«РАСЛАНГАН»

Азнакай муниципаль районны

Башкарма комитеты каары белэн

«____» 2019 №_____

Г.Г.Сөләйманова

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Таллы-Бүләк авыллының «Бүләк»
балалар бакчасы муниципаль бюджет мэктәпкәчә белем бирү учреждениесе
У С Т А ВЫ**

Азнакай шәhәре

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге устав Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Таллы-Бүләк авылының «Бүләк» балалар бакчасы» Муниципаль Бюджет Мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе (алга таба - Учреждение) эшчәнлеген жайга сала.

Бюджет учреждениесе Азнакай муниципаль района Башкарма комитетының 22.02.2012 ел, № 42 карары нигезендә төзелгән.

1.2. Учреждениенең рәсми атамасы.

Рус телендә тулы рәсми исеме: муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение «Детский сад «Буляк» села Таллы-Буляк Азнакаевского муниципального района Республики Татарстан.

Рус телендә кыскартылган исеме: МБДОУ «Детский сад «Буляк» с.Таллы-Буляк.

Татар телендә тулы исеме: Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль района Таллы-Бүләк авылы «Бүләк» балалар бакчасы мәктәпкәчә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе.

1.3. Учреждениянең урнашу урыны.

Юридик һәм фактik адрес: 423310 Татарстан Республикасы, Азнакай района, Таллы-Бүләк авылы, Узәк урам, 12 йорт.

1.4. Учреждение коммерцияле булмаган оешма булып тора.

Оештыру-хокукый формасы-муниципаль мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе.

Муниципаль учреждениенең тибы – бюджет.

Төре -балалар бакчасы (гомуми үсеш юнәлештәге төркемнәрдә мәктәпкәчә белем бирү буенча төп белем бирү программасын гамәлгә ашыра).

1.5. Учреждение Татарстан Республикасы бюджеты һәм Азнакай муниципаль района бюджеты хисабына муниципаль бурычны үтәүгә субсидияләр, шулай ук башка чыганаклар бүлеп бирү юлы белән финансслана.

1.6. Учреждениене Азнакай муниципаль района Башкарма комитеты аша "Азнакай муниципаль района" муниципаль берәмлеге гамәлгә куя. (Гамәлгә куючы адресы: 423330, Татарстан Республикасы, Азнакай района, Азнакай шәһәре, Ленин урамы, 22 йорт).

Кадрлар, мәгълумати, оештыру-этәлекле, методик, матди-техник, финанс-икътисадый тәэмин итү өлкәсендә аерым функцияләрне гамәлгә куючы яисә гамәлгә куючы вәкаләтләре тапшырылган орган гамәлгә ашыра.

Учреждениенең милекчесе булып, “Азнакай муниципаль района Башкарма комитетының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы” МКУ аша, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль района тора, алга таба «Милекче».

Милекченең юридик һәм почта адресы: 423330, Татарстан Республикасы, Азнакай шәһәре, М.Солтангалиев урамы, 24.

“Азнакай муниципаль района Башкарма комитетының Мәгариф идарәсе” (алга таба – «Мәгариф идарәсе») учреждение эшчәнлеген координацияләүне һәм жайга салуны гамәлгә ашыра.

1.7. Вәкаләтләрне гамәлгә ашырганда әлеге Уставның 1.6 пунктында күрсәтелгән органнар түбәндәгә функцияләрне башкаралар:

1.7.1. Башкарма комитет:

- Учреждение Уставын раслый (Уставка үзгәрешләр һәм ёстэмәләр);
- учреждение житәкчесенең учреждение филиалларын төзү һәм бетерү, аның вәкиллекләрен ачу һәм ябу турындагы тәкъдимнәре буенча карап кабул итә;
- учреждениене үзгәртеп кору, бетерү, шулай ук аның тибын үзгәрту турында Карап кабул итә (мондый карап нәтиҗәләрен бәяләү буенча Комиссиянең уңай бәяләмәсе нигезендә);
- тапшыра торган акт яки баланс бүлнешен раслый;
- ликвидация комиссиясен билгели һәм арадаш һәм ахыргы ликвидация балансларын раслый;
- әлеге Уставта каралган эшчәнлекнең төп төрләре нигезендә учреждение өчен муниципаль йөкләмә формалаштыра һәм раслый;
- учреждениегә субсидияләр бүлеп бирү рәвешендә муниципаль заданиенең үтәлешен финанс белән тәэмин итә;
- учреждениенең финанс-хужалык эшчәнлеге планын раслый;

- баланы караган һәм караган өчен ата-ана түләвен һәм аның құләмен билгели;
- ата-аналарның аерым категорияләреннән (законлы вәкилләрдән) ата-ана түләвен киметү яки ата-ана түләвен алмау очрактарын һәм тәртибен билгели.);
- «коммерциясез оешмалар турында » 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 9.2 статьясындагы 13 пункты белән билгеләнгән критерийларга туры килә торган критерийларга туры килә торган эре килешүләр башкаруны алдан килештерә»;
- «коммерцияле булмаган оешмалар турында » 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 27 статьясында билгеләнгән критерийлар нигезендә билгеләнә торган учреждение катнашында килешүләрне хуплау турында карарлар кабул итә»;
- аеруча кыйммәтле мәлкәтнең исемлеген билгели;
- учреждение эшчәнлеге нәтижәләре турында һәм аңа беркетелгән мәлкәтне файдалану турында хисап төзу һәм раслау тәртибен билгели;
- аерucha кыйммәтле күчемле мәлкәт белән билгеләнгән тәртиптә эш итүне килештерә;
- учреждениенең күчемсез мәлкәтне белән эш итүне, шул исәптән арендага, бушлай файдалануга, билгеләнгән тәртиптә тапшыруны килештерә;
- күчемсез милекне арендага, чит оешмаларга билгеләнгән тәртиптә бушлай файдалануга тапшыру нәтижәләренә эксперт бәя бирә;
- учреждение эшчәнлегенең төп төрләренә караган, аларга билгеләнгән муниципаль биремнән тыш күрсәтелә торган хезмәтләр (эшләр) өчен физик һәм юридик затлар өчен түләү билгеләү тәртибен билгели;
- учреждениенең эшчәнлеге һәм аңа беркетелгән мәлкәтне файдалану турында хисап бастырылырга тиешле массакуләм мәгълүмат ҹараларын билгели ;
- Гамәлгә куючының Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында билгеләнгән башка функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

1.7.2. «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы» МКУ:

- жир кишәрлеген (жир кишәрлекләрен) учреждениегә дами (сроксыз) файдалану хокуқында тапшыруны гамәлгә ашыра;;
- Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы муниципаль милкендә булган мәлкәтне оператив идарә итү хокуқында оешмага беркетү турында Карап кабул итә, шулай ук билгеләнгән тәртиптә оператив идарәгә беркетелгән артык, файдаланылмың яки максатчан файдаланылмың торган мәлкәтне тартып алу турында Карап кабул итә.;
- учреждениенең оператив идарәсенә беркетелгән муниципаль мәлкәт белән идарә итү, идарә итү, боерыкнамә, файдалану һәм сакланышын контролльдә тота һәм хокук бозуларны ачыklаганда, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә аларны бетерү өчен кирәклे ҹаралар күрә.

1.7.3. Гамәлгә куючы вәкаләтләре қысаларында "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" МКУ:

- учреждение модире итеп билгели һәм аның вәкаләтләрен туктата, шулай ук аның белән хезмәт килешүен төзи, үзгәртә һәм өзә;
- штат расписаниесен һәм аларга үзгәрешләр һәм өстәмәләр көртүне килештерә;
- учреждениенең үсеш программасын килештерә;
- мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген дәвам итү мөмкинлеге булмаган очракта, тәрбияләнүчеләрне ата-аналары (законлы вәкилләре) ризалыгы белән мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы башка оешмаларга күчерүне тәэмин итә;
- учреждение житәкчесенең (шулай ук житәкче вазыйфасына кандидатларның) мәжбүри атtestациясен үткәрү тәртибен һәм срокларын билгели);
- Россия Федерациясе законнары белән расланган Дәүләт статистик күзәтүенең хисаплылык формалары, шулай ук гамәлгә куючы раслаган хисаплылык формалары буенча мәгълүмат жыю һәм гомумиләштерүне оешма эшчәнлеген контролльдә тота;
- "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе" муниципаль казна учреждениесе турында Нигезләмә нигезендә билгеләнгән башка функцияләрне һәм вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

1.8. Учреждение үз эшчәнлегендә Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнарына: Россия Федерациясе Конституциясенә, Татарстан Республикасы Конституциясенә, «Россия Федерацияндә мәгариф турында» Федераль законга, «коммерцияле булмаган оешмалар турында» Федераль законга, башка федераль законнарга, Россия Федерациясе Президенты Указларына һәм боерыкларына, Россия Федерациясе Хөкүмәте каарларына һәм күрсәтмәләренә; «Мәгариф турында» Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы законнарына, Азнакай муниципаль районы жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий актларына, мәгариф идарәсенең жирле хокукий актларына, әлеге Устав һәм локаль норматив актларга, хезмәтне саклау кагыйдәләренә һәм нормаларына таяна.

1.9. Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвеннән соң мөстәкыйль юридик зат булып тора.

1.10. Учреждение үз исеменнән шартнамәләр төзергә, милек һәм шәхси милек булмаган хокукларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, вазыйфаларны да, судта гариза биручे һәм җавап бируче булырга хокуклы. Учреждение булып тора юридик зат, ия печатать белән балалары очен үзләре исеме, мөстәкыйль баланс булырга мөмкин.

1.11. Учреждение үз йөкләмәләре буенча аның мөлкәт белән оператив идарә иту хокуқындагы барлык мөлкәткә, учреждениегә беркетелгән мөлкәткә, шулай ук керем китерә торган эшчәнлектән алынган керемнәр хисабына сатып алынган керемнәргә, әлеге мөлкәтнен милекчесенә беркетелгән яисә учреждениегә бүләп бирелгән мөлкәт, шулай ук күчемсез мөлкәт хисабына сатып алынган мөлкәткә җавап бирә. Милекче учреждение йөкләмәләре буенча җавап бирми.

1.12. Әлеге Учреждение Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Азнакай муниципаль районы буенча җавап бирми.

1.13. Әлеге Уставта каралган һәм белем бирү процессын әзерләүгә юнәлдерелгән финанс-хужалык эшчәнлеген алып бару өлешендә юридик затның хокукуы юридик затларның бердәм дәүләт реестрына язылу кертелгәннән соң барлыкка килә.

1.14. Учреждениесе гамәлгә ашыра, белем бирү эшчәнлеген нигезендә максус рөхсәт – лицензия белем бирү эшчәнлеге.

1.15. Россия Федерациясе законнары нигезендә Учреждение, үз алдына куелган бурычларны үтәү максатларында, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар, шул исәптән чит ил оешмалары белән турыдан-туры элемтәләр урнаштырырга хокуклы, педагогик, фәнни һәм башка берләшмәләргә керергә, конгресслар, конференцияләр эшендә катнашырга мөмкин. Әлеге белем бирү берләшмәләре мәгарифне үстерү һәм камилләштерү максатларында оештырыла һәм үз уставлары нигезендә эшли.

1.16. Учреждениедә сәяси партияләрнен, ижтимагый-сәяси һәм дини хәрәкәтләрнен һәм оешмаларның (берләшмәләрнен) оештыру структураларын төзү һәм аларның эшчәнлеге рөхсәт ителми.

1.17. Учреждение санитария-гигиена, эпидемиягә каршы таләпләргә һәм янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләренә җавап бируче бинада эшли.

1.18. Учреждениедә тәрбияләнүчеләргә медицина хезмәтө шарттары медицина персоналы белән тәэмин ителә.

Медицина персоналы беренчел медик-санитар ярдәм күрсәтүне, хезмәткәрләрнең вакыт-вакыт медицина тикшерүләрен оештыруны гамәлгә ашыра.

Медицина персоналы оешманың мәдирләре белән бергә дәвалуа-профилактика чараларын үткәрү, санитар-гигиеник нормаларны, тәрбияләнүчеләрнен туклану режимын һәм сыйфатын үтәү очен җаваплы.

Учреждение медицина персоналы эше очен тиешле шартлар булган бина тәкъдим итә. Учреждение тәрбияләнүчеләрнен сәламәтлеген саклау һәм нығыту максатларында медицина хезмәткәрләренең эшен контролльдә тота. Медицина персоналының функциональ бурычлары чикләрендә медицина хезмәтләрен Учреждение бушлай күрсәтә.

1.19. Тәрбияләнүчеләрне тукландыруны оештыру (азык-төлек продуктларын алу, саклау һәм исәпкә алу, азык-төлек блогында кулинария продукциясе житештерү, балаларны ашату очен шартлар тудыру h.b.) учреждение тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Учреждениедә тәрбияләнүчеләрне тукландыру, шулай ук азық-төлек саклау һәм әзерләү өчен махсус жиназландырылган бүлмәләр бүлеп бирелә.

Туклану сыйфатын, азық-төлек блогының санитар торышын, саклауның дөреслеген, продуктларны сату срокларын үтәүне контролльдә тоту учреждение мәдиренә йөкләнә.

1.20. Учреждение эшчәнлегенең төп максаты-мәктәпкәчә белем бирү, балаларны карау һәм карау буенча белем бирү программалары буенча эшчәнлек алыш бару.

1.21. Учреждениедә биш көнлек эш атнасы буенча эш режимы билгеләнгән. Төркемнәр тулы көн режимында эшли (12 сәгать, 06.00 дән 18.00 гә кадәр).

1.22. Учреждениедә тубәндәге төркемнәр булдырылган һәм эшли:

- гомуми үсеш юнәлешендәге;
- компенсацияләүче юнәлеш – логопед (сөйләм телләре бозылган балалар өчен)

1.23. Учреждениенең филиаллары һәм вәкиллекләре юк.

2. Учреждениянең эшчәнлек предметы, максатлары, эшчәнлек төрләре

2.1. Учреждениенең эшчәнлек предметы булып халыкка мәктәпкәчә белем бирү, балаларны карау һәм карау буенча белем бирү программасы буенча хезмәт күрсәту тора. Күрсәтелгән эшчәнлекне гамәлгә ашыру барышында Учреждение Россия Федерациясе гражданнарының кеше, гайлә, жәмғиять һәм дәүләт мәнфәгатыләрендә һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә белем алуға конституциячел хокуқын гамәлгә ашыра; сәламәтлекне саклауны һәм нығытуны, шәхеснең төрле яклап үсеше өчен үңай шартлар тудыруны тәэмин итә.

2.2. Учреждение эшчәнлегенең төп максатлары булып торалар:

- мәктәпкәчә белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеге,
- балаларны карау һәм карау буенча чаралар комплексын тормышка ашыру.

2.3. В эшчәнлекнең төп максаты сыйфатында Учреждение өстәмә гомуми белем бирү программалары – тубәндәге юнәлештәге өстәмә гомуми үсеш программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыра:

- эстетик-сәнгати яктан;
- физкультура - сәламәтләндерү;
- социаль-педагогик.

2.4. Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә түбәндәге төп эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыра:

- 2.4.1. Мәктәпкәчә белем бирүнен төп гомуми белем бирү программасын тормышка ашыру.
- 2.4.2. Балаларны карау һәм карау.

2.4.3. Сәнгать-эстетика, физкультура-сәламәтләндерү һәм социаль-педагогик юнәлештәге өстәмә программаларны тормышка ашыру.

2.5. Учреждение әлеге Уставта каралган эшчәнлек төрләре нигезендә муниципаль биремне үти һәм муниципаль йөкләмәне үтәүдән баш тарта алмый.

2.6. Учреждение билгеләнгән муниципаль биремнән тыш, эшчәнлекнең төп төрләренә караган, гражданнар һәм юридик затлар өчен түләгән һәм бер үк шартларда бер үк төрле хезмәтләр күрсәткәндә эш башкарырга, хезмәтләр күрсәтергә хокуклы. Күрсәтелгән түләүне билгеләү тәртибе гамәлгә куючи тарафыннан билгеләнә.

2.7. Учреждение түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәту турындагы килешүләр буенча физик һәм (яки) юридик затлар акчалары хисабына белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырырга хокуклы. Түләүле белем бирү хезмәтләре биремнәр буенча һәм түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәту турындагы шартнамәләр буенча физик һәм (яки) юридик затлар хисабына белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашырудан гыйбарәт.

2.8. Түләүле белем бирү хезмәтләре күрсәтүдән көргән табыш учреждение тарафыннан аның устав максатлары нигезендә учреждениене үстерү һәм аның конкурентлылык сәләтен арттыру, шулай ук учреждение хезмәткәрләренең хезмәт хакы дәрәҗәсен күтәрү өчен кулланыла.

2.9. Учреждение түләүле хезмәтләр күрсәту турындагы шартнамәләр буенча төп, шул исәптән керем китеүче, физик һәм (яки) юридик затлар хисабына һәм түләүле хезмәтләр күрсәту турындагы шартнамәләр буенча төп эшчәнлек төрләрен бары тик шул рәвешле генә тормышка ашырырга хокуклы, чөнки бу үзе төзегән максатларга ирешүгә хезмәт итә:

- 2.9.1. Көндезге вакытта балаларны карау буенча эшчәнлек.
- 2.9.2. Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләренә йөрми торган балалар белән индивидуаль яки төркем белән дәресләр, аларны мәктәп шартларына яраклаштыру буенча.
- 2.9.3. Логопед хезмәтләре
- 2.9.4. Психолог хезмәтләре.
- 2.9.5. Театр тамашаларын, концертларны һәм башка сәхнә чыгышларын оештыру һәм кую эшчәнлеге.
- 2.9.6. Физкультура-сәламәтләндерү эшчәнлеге.
- 2.9.7. Спорт бәйрәмнәрен оештыру һәм үткәрү буенча хезмәтләр.
- 2.9.8. Физкультура дәресләре буенча консультацияләр.
- 2.9.9. Балаларның ялын оештыру.
- 2.9.10. Консультация хезмәтләре (балаларның ата-аналарына (законлы вәкилләренә) педагогика, гомуми һәм яшь психологиясе, гайлә психологиясе һәм тәрбия мәсьәләләре буенча консультацияләр бирү).
- 2.9.11. Консультативные услуги по здоровому образу жизни.
- 2.9.12. Издательская деятельность (издание учебно-методических пособий).
- 2.9.13. Деятельность в области фотографии.
- 2.10. Учреждение не вправе осуществлять виды деятельности, не предусмотренные настоящим Уставом.
- 2.11. Түләүле хезмәтләр курсәтү тәртибе тиешле локаль норматив акт – учреждениедә түләүле белем бирү хезмәтләре курсәтү турындагы Нигезләмә белән регламентлана. Түләүле хезмәтләр исемлеге һәр уку елына билгеләнә, боерыкта учреждение буенча беркетелә. Түләүле хезмәтләр турында мәгълүмат учреждениенең рәсми сайтында урнаштырыла.

3. Белем бирү эшчәнлеге

- 3.1. Учреждениенең белем бирү процессының төп максатлары булып түбәндәгеләр тора::
- балачак тәрлелегенә ярдәм итү; кешенең гомуми үсешендә мөһим этап буларак балачакның уникальлеген һәм үзкыйммәтен саклау;
  - мәктәпкәчә белем бирүне индивидуальләштерү һәм һәр баланың шәхси үзенчәлекләре нигезендә белем бирү эшчәнлеген төзү өчен шартлар тудыру, бала үзе белем бирүне сайлауда актив катнаша, белем бирү субъектына әверелә;
  - физик, интеллектуаль, әхлакый, эстетик һәм шәхси сыйфатларны үстерү, уку-уқыту эшчәнлегенең алшартларын формалаштыру, баланың төрле эшчәнлек төрләрендә танып-белү мәнфәгатыләрен һәм танып-белү гамәлләрен үстерү;
  - тәрбияләнүчеләрнең шәхесенең гомуми культурасын формалаштыру; рухи-әхлакый үсеш, гражданлык, хезмәт сөючәнлек, әйләнә-тирә табигатькә, Ватанга, гайләгә мәхәббәт тәрбияләү, сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру;
  - мәктәпкәчә яштәгә балаларның сәламәтлеген саклау һәм нығыту;
  - балаларның сөйләмен бозуга коррекцияне тәэммин итү, аларга квалификацияле ярдәм курсәтү;;
  - олылар (ата-аналар (законлы вәкилләр), учреждениенең педагогик һәм башка хезмәткәрләре) һәм балалар арасында шәхси-үстерүче һәм гуманистик характердагы хезмәттәшлекне тәэммин итү;
- 3.2. Учреждение эшчәнлегенең бурычлары булып тора:
- балаларның физик һәм психик сәламәтлеген, шул исәптән аларның эмоциональ иминлеген саклауны һәм нығытуны тәэммин итү ;
  - яшәү урынына, женесенә, милләтенә, теленә, социаль статусына, психофизиологик һәм башка үзенчәлекләргә (шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балаларга) бәйсез рәвештә мәктәпкәчә балачак чорында һәр баланың тулы канлы үсеше өчен тигез мөмкинлекләр тәэммин итү);
  - тәрбия-белем бирү процессы шартларында балаларның сөйләмен бозуда квалификацияле коррекция;
  - балаларның сөйләмен бозуга төзәтмәләр кертуне, логопедка квалификацияле ярдәм курсәтүне тәэммин итү;

- сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балаларның белем бирү программасын үзләштерүне тәэммин итү, яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләрне һәм маҳсус белем бирү ихтыяжларын исәпкә алып, аларны төрле яклап үстерү, социаль адаптация;
- мәктәпкәчә һәм башлангыч гомуми белем бирү программаларының максатларын, бурычларын һәм эчтәлеген дәвамчан тотуны тәэммин итү;
- үз-үзе, башка балалар, олылар һәм дөнья белән мөнәсәбәтләр субъекты буларак, һәр баланың сәләтләрен һәм иҗади потенциалын үстерү, балаларның яшь һәм шәхси үзенчәлекләренә туры китереп үсеше өчен уңай шартлар тудыру;
- жәмғыяттә кабул ителгән һәм рухи-әхлакый кыйммәтләр, кеше, гайлә, жәмғыять мәнфәгатьләрендә үз-үзене тоту кагыйдәләре нигезендә белем һәм тәрбия бирү процессына берләштерү;;
- шәхеснең гомуми культурасын формалаштыру, шул исәптән сәламәт яшәү рәвеше кыйммәтләрен, аларның социаль, әхлакый, эстетик, интеллектуаль, физик сыйфатларын үстерү, баланың инициативалылыгын, мәстәкыйльлеген һәм җаваплылыгын формалаштыру, уку-укыту эшчәнлегенең алшартларын формалаштыру.;
- балаларның яшь, шәхси, психологияк һәм физиологияк үзенчәлекләренә туры килә торган социомәдәни мохит формалаштыру;;
- балаларның сәламәтлеген саклау һәм үстерү мәсьәләләрендә гайләгә психологик-педагогик ярдәм күрсәту һәм ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) компетентлыгын арттыру.

3.3. Учреждение эшчәнлеге демократия, гуманизм, һәркем өчен мөмкин булганлык, гомумкешелек кыйммәтләре, кеше тормышы һәм сәламәтлеге, гражданлык, шәхеснең ирекле үсеше принципларына нигезләнә.

3.4. Учреждение «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары һәм әлеге Устав нигезендә белем бирү, фәнни, административ, финанс-икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыруда, локаль норматив актлар эшләү һәм кабул итүдә мәстәкыйльлек аңлаган автономиягә ия.

3.5. Учреждение үзе гамәлгә ашыра торган белем бирү программалары буенча белем бирүнен эчтәлеген билгеләүдә, укыту-методик тәэммин ителешне, белем бирү технологияләрен сайлап алуда ирекле.

3.6. Түләүсез мәктәпкәчә белем алуга гражданнарның хокукларына дәүләт гарантиясенән чыгып, Учреждение гомуми белем бирүнен киләсе дәрәҗәсенә туры килә торган белем бирү - мәктәпкәчә белем бирү процессын гамәлгә ашыра.

3.7. Учреждение түбәндәгә өстәмә гомуми белем бирү программаларын тормышка ашыра - спорт-сәламәтләндерү, сәнгать-эстетик һәм социаль-педагогик юнәлештәге өстәмә гомуми үсеш программаларын.

Тиешле шартлар булганда, Учреждение башка өстәмә белем бирү программаларын да гамәлгә ашыра ала.

3.7.1. Балаларга өстәмә белем бирү балаларның иҗади сәләтләрен формалаштыруга һәм үстерүгә, аларның интеллектуаль, әхлакый һәм физик ихтыяжларын канәгатьләндерүгә, сәламәт һәм куркынычсыз яшәү рәвеше культурасын формалаштыруга, сәламәтлекне ныгытуга, шулай ук буш вакытларын оештыруга юнәлтелгән. Балаларга өстәмә белем бирү аларның жәмғыять тормышына жайлашуын тәэммин итә, шулай ук күренекле сәләтләре булган балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итү. Балалар өчен өстәмә гомуми үсеш программалары балаларның яшь һәм индивидуаль үзенчәлекләрен исәпкә алып эшләнә.

3.7.2. Гомуми үсеш программаларын үзләштерүгә белем дәрәҗәсенә карата таләпләр куелмыйча теләсә кайсы зат рөхсәт ителә.

3.7.3. Гомуми үсеш программаларының эчтәлеге, шулай ук алар буенча уку сроклары учреждение тарафыннан эшләнгән һәм расланган белем бирү программасы (мәгариф программалары) белән билгеләнә.

3.7.4. Учреждение бер яки төрле яшь категорияләрендә тәрбияләнүчеләр төркемнәренә тупланган мәнфәгатьләр (түгәрәкләр) берләшмәләрендә өстәмә гомуми үсеш программалары буенча белем бирү процессын оештыра.

3.7.5. Элеге учреждениедә театр, музыка, сенсор эталоннарын үстерү, сәнгать ижаты, сөйләмне үстерү, гади математик күзаллаулар формалаштыру, экспериментлау, туган телне өйрәтү, балаларны сәламәтләндөрү буенча түгәрәкләр эшли ала.

3.7.6. Тиешле шартлар булганда учреждениедә башка юнәлештәге өстәмә гомуми үсеш программалары гамәлгә ашырылырга, шулай ук тәрбияләнүчеләрнең башка берләшмәләре төзелергә мөмкин.

3.8. Белем бирү эшчәнлегенең эчтәлеге һәм оештыру учреждениедә билгеләнә:

- мәктәпкәчә белем бирү учреждениесенең төп гомуми белем бирү программысы (алга таба-ООП ДО);

3.9. ООП ДО Учреждениеләр мөстәкыйль рәвештә эшләнә һәм раслана:

- мәктәпкәчә белем бирүнең федераль дәүләт белем бирү стандарты нигезендә,

- мәктәпкәчә белем бирүнең тиешле төп белем бирү программаларын исәпкә алыш,

- тәрбияләнүчеләрнең үсешен һәм социаль адаптациясен бозуларга коррекцияләүне тәэмин итүче физик үсеш үзенчәлекләрен һәм физик мөмкинлекләре чикләнгән тәрбияләнүчеләрнең индивидуаль мөмкинлекләрен исәпкә алыш.

3.10. Учреждение, билгеле бер тәрбияләнүченең үзенчәлекләрен һәм белем алу ихтыяжларын исәпкә алыш, аларның эчтәлеген индивидуальләштерү нигезендә, Аеруча саклана торган табигый территорияләрне үзләштерүне тәэмин итә торган белем бирү процессын оештыра.

3.11. Учреждение мәктәпкәчә белем алуға, шулай ук балаларның социаль үсешенә максималь дәрәҗәдә ярдәм итүче физик мөмкинлекләре чикләнгән балалар өчен маңсус психологик-педагогик алымнар, аралашу ысууллары һәм шартлары нигезендә иртә коррекция ярдәме курсату өчен кирәkle шартлар тудыра.

3.12. Учреждениедә коррекция эше сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балаларның төрле категорияләрен үстерүне бозуларны төзетүне тәэмин итүгә, аларга югары һөнәри белем бирү учреждениеләрен үзләштерүдә квалификацияле ярдәм күрсәтүгә юнәлдерелгән, балаларның һәр категориясeneң үсеш үзенчәлекләрен һәм маңсус белем бирү ихтыяжларын исәпкә ала.

3.13. Учреждение үз эшчәнлеген мәгариф турындагы законнар нигезендә, шул исәптән, башкарырга тиеш:

3.13.1. белем бирү программаларын тулы күләмдә тормышка ашыруны, тәрбияләнүчеләрне билгеләнгән таләпләргә туры килүне, кулланыла торган формаларның, чарапларның, уқыту һәм тәрбия алымнарының яшь, психофизик үзенчәлекләргә, сәләтләргә, тәрбияләнүчеләрнең ихтыяжларына һәм ихтыяжларына туры килүен тәэмин итү;

3.13.2. тәрбияләнүчеләрнең, учреждение хезмәткәрләренең тормышын һәм сәламәтлеген тәэмин итә торган билгеләнгән нормаларга туры китереп, тәрбияләнүчеләрне уқыту, тәрбияләү, аларны карап тоту өчен куркынычсыз шартлар тудырырга;

3.13.3. үтәргә хокукларын һәм ирекләрен тәрбияләнүчеләр, ата-аналар (законлы вәкилләре) тәрбияләнүчеләр, хезмәткәрләре учреждениесе.

3.14. Уку планы нигезендә белем бирү программаларын тулы күләмдә тормышка ашырмаган өчен, чыгарылыш сыйныф укучыларының белем сыйфаты, шулай ук тәрбияләнүчеләрнең, мәгариф оешмасы хезмәткәрләренең тормышы һәм сәламәтлеген тәэмин Учреждение Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә жаваплылык tota.

3.15. Балигъ булмаган балаларның, ата-аналарның (законлы вәкилләренең) хокукларын һәм ирекләрен барлыкка китерү турындагы законнарда каралган хокукларны бозу яисә законсызыч чикләү, мәгариф эшчәнлеген оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне бозган өчен Учреждение һәм аның вазыйфаи затлары Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе Кодексы нигезендә административ жаваплылык тартыла.

4. Учреждение белән идарә итү

4.1. Учреждение белән идарә итү «Россия Федерациясендә мәгариф турында» гы Федераль закон нигезендә, бердәм идарә итү һәм коллегиаль, демократик, ачыклык, гомумкешелек кыймәтләре, кеше тормышын һәм сәламәтлеген саклау, шәхеснең ирекле үсеше принципларына туры китереп гамәлгә ашырыла.

4.2. Учреждение белән турыдан-туры житәкчелек итә торган оешманың бердәнбер башкарма органы булып тора.

4.3. Учреждение мөдирләре белән 3 (өч) елга вакытлы хезмәт килешүе төзелә.

Бер генә як та, гамәлдә булу срогы чыккач, вакытлы хезмәт килешүе өзелүне таләп итмәгән очракта һәм хезмәткәр хезмәт шартнамәсенән гамәлдә булу срогы чыкканнан соң эшен дәвам итә, хезмәт килешүенән ашыгыч характеры турындагы шарт үз көчен һәм хезмәт шартнамәсе төзелгән дип санала.

4.4. Учреждение мөдире әлеге Устав нигезендә Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты, «Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф идарәсе», «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мәлкәт һәм жир мәнәсәбәтләре палатасы», «Азнакай муниципаль районы Финанс – бюджет палатасы»МКУ эшчәнлекләрендә финанс ҹараларын կуллану мәсьәләсә буенча хисап тотты.

4.5. Учреждение мөдире үзе идарә итә, учреждение эшен оештыра, мәгариф, тәрбия эше һәм оештыру-хужалык эшчәнлеге өчен җаваплы, Россия Федерациясе законнары, әлеге Устав һәм аның белән төзелгән хезмәт килешүе нигезендә эшләгән гамәлләре яки гамәл қылмавы өчен җаваплы.

4.6. Учреждение Мөдире:

- ышанычсыз рәвештә судларда, дәүләт хакимиите органнарында һәм жирле үзидарә органнарында учреждение исеменнән, шул исәптән аның мәнфәгатьләрен кайтырта һәм аның исеменнән килешүләр төзи.;
- ышаныч ҝәгазе бирә;
- Россия Федерациясенән гамәлдәге законнары нигезендә билгеләнгән тәртиптә шәхси счет ача;;
- федераль законнар нигезендә учреждениенән мәлкәт белән эш итә;;
- учреждениенән штат расписаниесен, учреждениенән эшчәнлеген регламентлаучы эчке документларын чыгара һәм раслый;
- хезмәткәрләрне эшкә алу, алар белән хезмәт килешүләрен төзу һәм өзү, вазыйфаи бурычларны булу, хезмәткәрләргә өстәмә һөнәри белем бирү өчен шартлар тудыру һәм оештыру;;
- педагогик хезмәткәрләрнең уку йөкләнешен раслый;
- билгеләнгән акчалар чикләрендә, аны база һәм стимуллаштыру өлешенә бүлеп, хезмәткә түләү фондын формалаштыра;
- учреждение хезмәткәрләренең хезмәт хакын, шул исәптән стимуллаштыручы өлешне (өстәмәләр, окладларга (вазыйфаи окладларга), хезмәткәрләрнең хезмәт хакы ставкаларына өстәмәләр) билгеләүне тәэмин итә, хезмәткәрләрнең хезмәт сыйфаты өчен стимуллаштыручы түләүләрне булу тәртибе турындагы расланган Нигезләмә нигезендә;
- Коллектив килешүендә, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре, хезмәт килешүендә билгеләнгән срокларда хезмәткәрләргә тиешле хезмәт хакын тулы կүләмдә түләү;
- учреждениене квалификацияле кадрлар белән тәэмин итү буенча ҹаралар күрә;
- хезмәткәрләрне сыйфатлы хезмәткә мотивацияләүне арттыру, шул исәптән матди стимуллаштыру, учреждениедә хезмәт дәрәжәсен күтәрү, идарә итүне рационализацияләү һәм хезмәт дисциплинасын нығыту буенча ҹаралар системасын тормышка ашыра ;
- локаль норматив актларны эшләү һәм кабул итү процедурасын оештыра;
- эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен (хезмәткәрләрнең вәкиллекле органы фикерләрең исәпкә алып), учреждениенең башка локаль норматив актларын раслый;
- закон актларын һәм норматив документларны үтәү эшен оештыра;
- белем бирү эшчәнлеген матди-техник яктан тәэмин итүне, дәүләт һәм жирле нормаларга һәм таләпләргә туры килгән биналарны, шул исәптән федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә жиһазлауны гамәлгә ашыра;
- гамәлгә куючы һәм жәмәгатьчелеккә финанс һәм матди ҹаралар керү һәм аларны тоту турында еллык хисап, шулай ук үз-үзене тикшерү нәтижәләре турында хисап бирә;
- учреждениене үстерү программасын эшләүне һәм раслауны оештыра;
- учреждениегә кабул итүне гамәлгә ашыра;
- тәрбияләнүчеләр белән белем бирү мәнәсәбәтләрен үзгәртүне гамәлгә ашыра;
- тәрбияләнүчеләр белән белем бирү мәнәсәбәтләрен туктатуны гамәлгә ашыра;
- мәктәпкәчә белем бирүнен федераль дәүләт белем бирү стандартының үтәлешен тәэмин итә;;

- оешманың үз-үзен тикшерүне үткөрүне оештыра;
- оешманың педагогик хезмәткәрләрен биләгән вазыйфаларына туры килү-килмәүгә аттестацияләү үткөрүне оештыра;
- сәламәтлекне саклау һәм нығыту, тәрбияләнүчеләрге һәм хезмәткәрләрге тукландыруны оештыру өчен кирәклө шартлар тудыра;
- тәрбияләнүчеләргә физик культура белән шөгыльләнү өчен шартлар тудыра;
- Россия Федерациясе законнары белән тыелмаган һәм учреждениедә гамәлгә ашырыла торган тәрбияләнүчеләрнең законлы вәкилләренең ижтимагый берләшмәләре эшчәнлегенә ярдәм итә;
- Интернет чөлтәрендә учреждениенең рәсми сайтын булдыруны һәм алып баруны тәэммин итә;
- «Россия Федерациясендә мәгариф турында» Федераль законның 34 статьясындагы 1 өлеше нигезендә тәрбияләнүчеләрнең академик хокукларын тормышка ашыру өчен шартлар тудыруны тәэммин итә;
- педагогик хезмәткәрләрнең академик хокук һәм ирекләрен, шулай ук хезмәт хокукларын һәм социаль гарантияләрен тормышка ашыру өчен шартлар тудыруны тәэммин итә;
- куркынычсыз хезмәт шартларын тәэммин итә;
- хезмәтне саклау, янғын куркынычсызылыгы буенча чаралар комплексын тормышка ашыра,
- учреждение бинасын вакытында карап, ремонттый;
- дәүләт хакимиите, жирле үзидарә органнары, оешмалар, җәмәгатьчелек, ата-аналар (законлы вәкилләр), гражданнар белән хезмәттәшлекне һәм хезмәттәшлекне тәэммин итә;
- устав эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен өстәмә финанслау чыганакларын һәм матди чараларны, шул исәптән иганәчеләр акчаларын жәлеп итә;
- гамәлдәге законнар һәм әлеге устав белән билгеләнгән учреждениенең коллегиаль идарә органнарының гына компетенциясен тәшкил итмәгән барлық мәсьәләләрне дә хәл итә.

4.8. Учреждение Мәдире:

- жаваплы эшчәнлеге өчен учреждениесе алдында гамәлгә куючи;
- белем бирү процессы вакытында, шулай ук мәктәптән тыш чаралар үткәргендә, учреждениенең эше өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә шәхси жаваплылык tota;
- үз компетенциясенә караган функцияләрге үтәмәгән өчен; белем бирү программаларын тулы күләмдә тормышка ашырмаган өчен жаваплылык tota;
- бюджет акчаларын максатсыз файдаланган өчен жаваплы.

4.9. Учреждение алдында торган төп һәм оператив бурычларны хәл иту максатыннан учреждение мәдире боерыклар чыгара.

4.10. Учреждение мәдиренә Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә хокуклар, социаль гарантияләр һәм педагогик хезмәткәрләр өчен караган социаль ярдәм чаралары, аерым алганда:

- ел саен үткәрелә торган төп озайтыла торган түләүле ялга хокук, аның озынлыгы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә;
- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә картлык буенча хезмәт пенсиясен вакытыннан алда билгеләү хокукуы.

4.11. Формасы коллегиаль идарәсе учреждениесе булып тора:

4.11.1 хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы.

4.11.2. Педагогик совет.

4.12. Учреждениенең индюкторы коллегиаль идарә органы-хезмәткәрләрнең гомуми жыелышы.

4.13. Гамәлдәге законнар нигезендә учреждениенең компетенциясе, вәкаләтләре, сроклары һәм идарә итүнең коллегиаль органнары эшчәнлеген карап тоту һәм аның локаль норматив актлары белән жайга салына.

4.15. Тәрбияләнүчеләрнең ата-аналарының (законлы вәкилләренең) һәм педагогик хезмәткәрләрнең учреждение белән идарә итү мәсьәләләре буенча фикерләрен исәпкә алу һәм учреждение тарафыннан аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылучы локаль норматив актлар кабул иткәндә тәрбияләнүчеләрнең һәм педагогик хезмәткәрләрнең ата-аналары (законлы вәкилләре) инициативасы буенча учреждениедә неголегия булмаган идарә органнары оештырыла:

- Тәрбияләнүчеләрнең ата-аналарының (законлы вәкилләренең) гомуми жыелышы.

Әлеге орган каарлар кабул итми, компетенциягә ия түгел, әмма аларның фикере учреждение белән идарә итү мәсьәләләре буенча каарлар кабул иткәндә исәпкә алына. Эшчәнлек тәртибе учреждениенең локаль норматив актлары белән регламентлана.

4.16. Локаль норматив актлар әлеге Уставка һәм Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнарына каршы килә алмый.

4.17. Учреждение эшчәнлеген Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнары, жирле үзидарә органнары актлары, аның эшчәнлеген регламентлаучы локаль актлар нигезендә оештыра.

5. Учреждениенең финанс-хужалык эшчәнлеге

5.1. Учреждение милке Азнакай муниципаль районы милкендә һәм әлеге Устав нигезендә мәгариф эшчәнлеген тәэмин итү максатыннан оператив идарә хокукинда учреждениегә беркетелә.

Учреждение үзенә беркетелгән мөлкәткә карата законнарда һәм әлеге Уставта билгеләнгән чикләрдә, үз эшчәнлегенең максатлары, Гамәлгә куючының биренмәре һәм Мөлкәтен аларга ия булу, файдалану һәм файдалану хокуки билгеләү нигезендә гамәлгә ашыра.

Учреждениенең устав бурычларын үтәү өчен кирәkle жир кишәрлеге аңа даими файдалану хокукинда бирелә.

5.2. Учреждение үз йөкләмәләре буенча Россия Федерациясе законнары буенча жәза бирелергә мөмкин булган мөлкәтенә жавап бирә.

5.3. Учреждение Россия Федерациясе законнары нигезендә Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының Казначылык Департаментының территориаль органында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә ачыла торган шәхси счетлар (бюджет һәм бюджеттан тыш) аша аңа кергән акчалар белән операцияләрне башкара. Учреждение финанс-хужалык эшчәнлеге планы нигезендә бюджет чараларын тоту буенча операцияләрне башкара.

5.4. Учреждение милекче ризалыгыннан башка гамәлгә куючы яисә үзенә гамәлгә куючы тарафыннан мондый мөлкәт, шулай ук күчемсез мөлкәт сатып ауга бүләп бирелгән акчалар хисабына аңа беркетелгән аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт белән эш итәргә хокуклы түгел.

5.5. Аеруча кыйммәтле күчемле мөлкәт дигәндә күчемле мөлкәт анлашила, аннан башка учреждениенең үз устав эшчәнлеген гамәлгә ашыруы шактый кыен булачак. Мөлкәтне аерucha кыйммәтле күчемле мөлкәт категориясенә кертү тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә. Аерucha кыйммәтле күчемле мөлкәт исемлекләре гамәлгә куючы тарафыннан билгеләнә.

5.6. Оператив идарә хокукиндагы калган мөлкәт белән идарә итү хокукиндагы Учреждение, әгәр Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарында башкасы карапмаган булса, мөстәкыйль эш итәргә хокуклы.

5.7. Зур алыш-бирешләр һәм алыш-бирешләр гамәлгә куючының алдан ризалыгы белән генә башкаралырга мөмкин.

5.8. Учреждение мөдире гамәлгә куючы алдында, гамәлдәге закон таләпләрен бозып, теләсә нинди алыш-биреш ясау нәтижәсендә, учреждениегә китерелгән зыян куләмендә жавап tota.

5.9. Учреждение милекче алдында оператив идарәгә тапшырылган мөлкәтне саклау һәм нәтиҗәле файдалану өчен жаваплы.

5.10. Учреждениегә учреждениегә учреждениегә гамәлгә куючы тарафыннан бүләп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган мөлкәтне читләштерү яки йөкләү ихтималы булган алыш-бирешләр кылу тыела.

5.11. Муниципаль заданиенең үтәлешен финанс белән тәэмин итү учреждениегә яисә учреждениегә мондый мөлкәт сатып ауга гамәлгә куючы тарафыннан бүләп бирелгән акчалар, тиешле мөлкәт, шул исәптән жир кишәрлекләре таныла торган салым салу объекты буларак салым түләү чыгымнарын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Әлеге эшчәнлекне финанс белән тәэмин итү Азнакай муниципаль районы, Татарстан Республикасы бюджетыннан һәм федераль законнар белән тыелмаган башка чыганаклардан субсидияләр рәвешендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль биремдә каралмаган учреждениене үстерүгө юнэлдерелгэн чараларны финанс белән тәэммин итү Азнакай муниципаль районы бюджетыннан субсидияләр хисабына башкарыла.

Муниципаль заданиене утеуге бирелген субсидия кулемен кимету аны утеу срокы девамында муниципаль заданиене тиешле узгерткен очракта гына тормышка ашырыла.

5.12. Учреждение мөлкәтен һәм финанс ресурсларын формалаштыру чыганаклары булып тора:

- бюджет һәм бюджеттан тыш чаралар;
- учреждениегә милекче тарафыннан тапшырылган мөлкәт;
- курсәтелгән түләүле белем бирү хезмәтләреннән, шулай ук рөхсәт ителгән башка төр эшчәнлектән алынган керем;;
- Россия һәм (яки) чит ил юридик һәм физик затларының акчалары һәм түләүсез һәм (яки) хәйрия бүләкләре;;
- Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары нигезендә башка чыганаклар.

5.13. Физик һәм (яки) юридик затлар тарафыннан бүләк, иганә рәвешендә бирелгән акчалар, мөлкәт һәм башка милек объектлары, шулай ук учреждениенең үз эшчәнлегеннән кергән һәм бу керемгә алынган милек объектлары учреждениенең мөстәкыйль карамагына керә һәм алар өчен ул булдырылган максатларга ирешү өчен кулланыла.

5.14. Мөлкәт белән оператив идарә итү хокукуны гамәлгә ашырганда Учреждение бурычлы:

- устав эшчәнлеге максатлары нигезендә милекне нәтижәле һәм рациональ файдалану ;
- мөлкәтнең сакланышын һәм файдалануын максатчан билгеләнеше буенча гына тәэммин итәргә ;
- эксплуатация процессында норматив тузуга бәйле начарланудан тыш, мөлкәтнең техник торышы начарлануга юл куймаска;;
- Күчемсез һәм күчемсез милекне капитал һәм агымдагы ремонтлау.

5.15. Милекче учреждениегә беркетелгән, яисә учреждениегә әлеге мөлкәтне сатып алу өчен гамәлгә куючы тарафыннан бүләп бирелгән акчалар хисабына сатып алынган мөлкәтне артык, файдаланылмын яисә билгеләнеше буенча файдаланылмын торган мөлкәтне тартып алырга хокуклы. Милекче учреждениедән алынган мөлкәтне үз теләгәнчә сарыф итәргә хокуклы.

Күчемсез милекне тартып алу һәм (яки) читләштерү "Азнакай муниципаль районы Башкарма комитетының мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы»МКУ карапы нигезендә башкарыла.

5.16. Зур алыш булырга мөмкин совершена учреждениесе белән генә алдан ризалыгы милекче, гамәлгә куючы.

Акча белән эш итү, федераль закон нигезендә мөстәкыйль эш итәргә хокуклы башка мөлкәтне читләштерүгә, шулай ук мондый алыш-бирешнең бәясе яки читләштерелә торган яки тапшырыла торган мөлкәтнең бәясе соңғы хисап датасына аның бухгалтерлык хисабы мәгълumatлары буенча билгеләнә торган активларның баланс бәясенең 10 процентыннан артып китү шарты белән мондый мөлкәтне файдалануга яки залогка тапшыруга бәйле алыш-биреш яки берничә үзара бәйле алыш-биреш дип таныла.

Күрсәтелгән таләпләрне бозып ясалган зур килешү, икенче якның килешүдә белүе яки учреждение милекчесенең башлангыч ризалыгы булмавы турында белергә тиеш булуы расланган очракта, учреждение яки милекченең дәгъвасы буенча гамәлдә түгел дип танылырга мөмкин.

5.17. Учреждение, гамәлдәге законнар нигезендә яки үзәкләштерелгән бухгалтерия белән килешү нигезендә, оператив, бухгалтерия һәм статистика исәбен алыш бара.

5.18. Учреждениене бетергән очракта ликвидацияләнүче учреждение кредиторларының таләпләре Россия Федерациясе законнары нигезендә түләттерелергә мөмкин булган мөлкәт хисабына канәгатьләндөрелә. Кредиторларның таләпләрен канәгатьләндөргәннән соң калган учреждениенең Күчемсез һәм күчемсез мөлкәте, шулай ук Россия Федерациясе законнары нигезендә юкка чыгарылган учреждениенең йөкләмәләре буенча түләттерү мөрәжәгать ителә алмый торган Күчемсез һәм күчемсез мөлкәт милек милекчегә ликвидация комиссиясе тарафыннан тапшырыла. Милекче әлеге мөлкәтне Азнакай муниципаль районының ведомство буйсынуындағы мәгариф учреждениеләре челтәрен үстерү максатларына юнәлтә

6. Учреждение хезмәткәрләре

6.1. Учреждениедә, житәкче һәм педагогик хезмәткәрләр вазыйфалары белән беррәттән, өстәмә функцияләр башкаручы административ-хужалык, укыту-ярдәмче, кухня һәм хезмәт күрсәтүче персонал (алга таба – хезмәткәрләр) вазыйфалары да каралган.

6.2. 6.1. құздә тотылган вазыйфаларны биләү хокуқы. квалификация белешмәләрендә күрсәтелгән квалификация таләпләренә җавап бирүче затлар һәм (яисә) һөнәри стандартларга ия.

6.3. Учреждение хезмәткәрләре хокуклы:

- учреждение белән идарә итүдә әлеге Устав һәм (яки) учреждениенең локаль норматив актлары белән билгеләнгән тәртиптә катнашу, аерым алганда, хезмәткәрләрнең гомуми жыельышы эшчәнлегендә катнашу;

- куркынычсызлық һәм гигиена таләпләренә җавап бирүче хезмәт шартлары;

- федераль закон тарафыннан билгеләнгән эш вакытының максималь озынлығы, атналық ял көннәре, эшләми торган бәйрәм көннәре, ел саен түләнә торган ял, учреждениенең коллектив килемешүе, Хезмәт Кодексы, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре, хезмәт килемешүе нигезендә кайбер һөнәрләр, эшләр һәм аерым категория хезмәткәрләр өчен қыскартылган көн, қыскартылган ял;;

- коллектив килемешүе нигезендә китапханә, мәгълүмат ресурслары, уку-укыту, методик һәм башка бүлекчәләр белән түләүсез файдалану;;

- аның квалификациясе нигезендә хезмәткә түләү, тарификация нәтижәләре буенча һәркемгә шәхсән билгеләнә һәм башкарыла торган эш күләме;

- үз квалификациясе, хезмәт катлаулылығы, башкарылган эшнең күләме һәм сыйфаты нигезендә хезмәт хакын вакытында һәм тулы күләмдә түләү (коллектив килемешүе);

- санитар-гигиена нормаларына, хезмәтне саклау нормаларына туры килә торган, кирәклө жинаzlар, пособиеләр һәм башка материаллар белән тәэмин ителгән эш урынын алу;;

- федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һөнәри әзерлек, яңадан әзерләү һәм үз квалификациясен күтәру;;

- эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре нигезендә хезмәттәге һәм ижтимагый тормыштагы казанышлары өчен бүләкләү;;

- учреждениедә билгеләнгән өстәмәләрне, өстәмә түләүләрне, шулай ук стимуллаштыручи характеристердагы түләүләрне алу, расланган хезмәт өчен түләү фонды қысаларында, өстәмә түләүләр һәм өстәмәләр турында Нигезләмә нигезендә;

- һөнәри намус һәм абруйны яклау;

- Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә учреждение администрациясе боерыкларына һәм күрсәтмәләренә шикаять бирү;

- закон белән билгеләнгән тәртиптә шәхси мәгълүматларны яклау.

5.4. Учреждение хезмәткәрләре бурычлы:

- соответствовать требованиям квалификационных характеристик;

- хезмәт дисциплинасын үтәргә, гадел һәм намус белән эшләргә, хакимият карапларын вакытында һәм төгәл үтәргә, эш вакытын житештерү хезмәте өчен кулланырга.;

- үтәргә, эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, башка локаль норматив актлар учреждениесе;

- башка хезмәткәрләргә хезмәт вазыйфаларын башкарырга комачаулаучы гамәлләрдән тыелырга;

- матди кыймәтләрне һәм документларны саклауның билгеләнгән тәртибен үтәргә;

- жинаzlарны нәтижәле һәм сакчыл куллану, электр энергиясен, суны һәм башка матди ресурсларны бәрәкәtle һәм бәрәкәtle тоту;

- куркынычсызлық техникасы һәм хезмәтне саклау, житештерү санитариясе, гигиена, янғын куркынычсызлығы таләпләрен үтәргә, тиешле кагыйдәләр һәм Инструкцияләр белән каралган таләпләрне үтәргә, кирәклө шәхси саклану чараларыннан файдаланырга;

- тәрбияләнүчеләрнең ата-аналарына (законлы вәкилләренә) һәм коллектив әгъзаларына карата әдәпле, игътибарлы булырга, белем бирү өлкәсендә катнашучыларның хокукларын белергә һәм хөрмәт итәргә;

- медицина тикшерүләрен үткәру кагыйдәләре нигезендә билгеләнгән вакытта вакыт-вакыт медицина тикшерүләрен узарга, тиешле прививкаларны вакытында ясатырга.;

- нормаль эшне (гади, авария) тоткарлаучы яки кыенлаштыручи сәбәпләрне һәм шартларны кичекмәстән юкка чыгаруга чаралар күрергә һәм администрациягә бу хәл турында кичекмәстән хәбәр итәргә.

6.5. Учреждение хезмәткәрләре федераль законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм очракларда үзләренә йөкләнгән бурычларны үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен җаваплы.

5.6. Хезмәткәрләрнең хокукий статусы (хокуклары, бурычлары һәм җаваплылыгы), шулай ук аларның социаль гарантияләре һәм ташламалары «Россия Федерациясенә мәгариф турында» Федераль закон, Россия Федерациисе Хезмәт кодексы, санитария-эпидемиология кагыйдәләре һәм нормативлар таләпләре, учреждениенең эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре, вазыйфаи инструкцияләр һәм хезмәткәрләр белән хезмәт килешүләре нигезендә билгеләнә.

7. Мәнфәгатьләр каршылыгын булдырмау һәм жайга салу

7.1. Мәнфәгатьләр каршылыгы астында учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынуы аның хезмәт бурычларын тиешенчә үтәүгә йогынты ясарга мөмкин һәм шул чакта учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынуы һәм хезмәткәре булып торган учреждениенең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре арасында каршылыклар килеп чыгарга мөмкин.

7.2. Хезмәт вазыйфаларын тиешенчә башкаруга тәэсир итүче яки йогынты ясарга мөмкин булган учреждение хезмәткәренең шәхси кызыксынуы астында учреждение хезмәткәренең акча, кыйммәтләр, башка мөлкәт, шул исәптән үз-үзе өчен яки өченче затлар өчен милек хокуклары яки мөлкәти характеристагы хезмәт күрсәтүләр рәвешендә керемнәр алу мөмкинлеге анлана.

7.3. Учреждение мәдире учредительгә вазыйфа йөкләмәләрен башкарганда мәнфәгатьләр каршылыгына кiterә яки кiterә ала торган шәхси кызыксыну турында хәбәр итәргә тиеш.

Учреждение хезмәткәре учреждение мәдиренә вазыйфа йөкләмәләрен башкарганда мәнфәгатьләр каршылыгына кiterә яки кiterә ала торган шәхси кызыксынуучанлык барлыкка килү турында хәбәр итәргә бурычлы. Учреждение мәдиренә хәбәр итү тәртибе, хәбәрнамәләрдә булган мәгълүматлар исемлеге, бу мәгълүматларны тикшерүне оештыру һәм хәбәрнамәләрне теркәү тәртибе учреждение мәдирләре тарафыннан билгеләнә.

8. Учреждение эшчәнлеген регламентлау

8.1. Учреждение белем бирү мөнәсәбәтләрен жайга сала торган нормалар булган (алга таба - локаль норматив актлар), үз компетенциясе чикләрендә Россия Федерациисе законнары нигезендә кабул итә.

8.2. Эшчәнлеген регламентлаштыру өчен Учреждение локаль норматив актларның тубәндәге төрләрен эшли һәм кабул итә:

- килешүләр (шул исәптән күмәк килешү);
- оешма эшчәнлегенең оештыру, дисциплинар, хужалык һәм башка махсус якларын (шул исәптән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләре, учреждениегә кабул итү кагыйдәләре, тәрбияләнүчеләрне эчке тәртип кагыйдәләре h. б.) регламенттый торган кагыйдәләр.);
- теге яки бу функцияне башкару, нинди дә булса эшчәнлек алыш бару тәртибен, ысулын билгели торган күрсәтмәләр (шул исәптән вазыйфаи инструкцияләр, эш башкару инструкцияләре, хезмәтне саклау буенча күрсәтмәләр h. б.);;
- идарә органының хокукий статусын яки үз вәкаләтләренең нинди дә булса тормышка ашыру тәртибен билгели торган нигезләмәләр (шул исәптән тәрбияләнүчеләрнең дәрес режимын регламентлаштыра торган тәртип; тәрбияләнүчеләрне күчерү, күчерү һәм яңадан торғызу тәртибе һәм нигезләре, барлыкка килү, туктату һәм рәсмиләштерү тәртибе;

8.3. Учреждениедә локаль норматив актларны эшләү, килештерү, кабул итү һәм раслау буенча тубәндәге тәртип билгеләнде:

- белем бирү процессын оештыру мәсьәләләрен регламентлаучы локаль норматив актлар педагогик советны кабул итә;
- хезмәткәрләрнең хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагыльышлы локаль норматив актлар хезмәткәрләрнең гомуми җыельышын кабул итә;
- идарә органнары эшчәнлеген регламентлаштыручы локаль норматив актларны учреждение мәдире тиешле боерыкны чыгару юлы белән кабул итә (белем бирү мөнәсәбәтләрендә конкрет катнашучыларның мәнфәгатьләрен яклаучы коллегиаль орган белән килешү буенча, аерым алганда, педагогик совет белән-педагогик совет турында Нигезләмә);

- тәрбияләнүчеләрнең, шулай ук тәрбияләнүчеләрнең ата-аналарының (законлы вәкилләренең) хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы локаль норматив актларны учреждение мәдире тиешле боерыкны чыгару юлы белән (педагогик совет белән килешү буенча) кабул итә)
8.4. Учреждениенең коллегиаль органнары тарафыннан кабул ителгән локаль норматив актлар учреждение мәдире боерыгы белән раслана.

9. Учреждение Уставын үзгәрту тәртибе

- 9.1. Учреждение уставына үзгәрешләр һәм ёстәмәләр аларны Башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән тәртиптә раслау юлы белән кертелә.
- 9.2. Учреждение уставына үзгәрешләр һәм ёстәмәләрне дәүләт теркәве Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.
- 9.3. Учреждение уставына үзгәрешләр һәм ёстәмәләр Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә салым органында теркәлгәннән соң үз көченә керә.